

To selskaper kontrollerer nasjonal reklameradio til 2032

Digitalradio skulle sikre økt konkurranse og mangfold. Men i en konfidensiell avtale sikret P4 og Radio Norge seg i praksis kontroll over riksdekkende reklameradio på DAB. Avtalen gjelder til 2032.

FOTO: Jan T. Espedal

Lokalradioforbundet, her ved styreleder Svein Larsen, er svært kritisk til at kun to aktører har kontroll over det kommersielle DAB-nettet. Larsen var med på å starte P4, og leder i dag regionalaktøren Radio Metro. Til venstre: Programskaper Hege Tøpstad.

Sturle Scholz Nære
Caroline Enge

13. des. 2017 19:30 14. des. 2017 13:46

ANNONSE

Nedbetalingssed: 5 kr

Effektiv rente 11,9%, kr 150.000, over 5 år.
Kostnad kr 46.600, totalt kr 196.600.

Lendo

ANNONSE FRA LENDO

Det kan være lurt å samle dyre lån

Onsdag ble resten av det nasjonale FM-nettet slukket i Troms og Finnmark. Heretter er digitalradio det eneste alternativet på landsplan.

Nå viser en avtale som Aftenposten har fått tilgang til, at de tre største radioaktørene i praksis låser det nasjonale DAB-nettet for utenforstående.

Etterlyst: «Innhaldsbreidde og eigarmangfald» i DAB-radio

Holm, Morten / SCANPIX

I 2010 startet selskapet MTG kanalen P5. Daværende P4-sjef Kalle Lisberg (t.v.) og kanalsjef Kenneth Andresen var på plass i studio. I dag er Andresen direktør for P4-gruppen.

Eiere i Stockholm og Hamburg

I dag har Norge 30 landsdekkende radiokanaler. Bak 15 av dem står NRK.

De 15 andre tilhører to internasjonale selskaper: MTG eier blant annet P4; Bauer Media har Radio Norge som sitt mest kjente varemerke.

Enten du lytter til P5, P6, P7, P8, P9, P10, Radio Energy, Radio Kiss, Radio Rock eller Radio Vinyl: Bak alle står to eiere, med hovedkontorer i Stockholm og Hamburg.

Og slik vil det trolig forbli. Selskapene MTG og Bauer Media har nemlig i praksis sikret seg eneretten til dagens riksdekkende nett for reklameradio. Dette nettet kalles Riksblokk 1.

NRK, som samarbeider nært med de to, har sitt eget nett. Et tredje DAB-nett er forbeholdt lokalradioer, og bare delvis utbygget. Et mulig Riksnett 2 for nasjonal reklameradio er hverken finansiert eller ferdig.

Prislappen på den nasjonale DAB-utbyggingen er 1 milliard norske kroner.

Les også: DAB opp i Stortinget - «avtalen tåler ikke dagens lys»

– Får i pose og sekk

Tidligere generalsekretær i IKT Norge, Per Morten Hoff, er sterk motstander av overgangen til DAB. Han mener at den konfidensielle avtalen om Riksblokk 1, går utover mangfoldet.

– Dette er et eksklusivt nett, og prisen for å komme på DAB er høy. Kulturdepartementet lovet mangfold, og indikerte at det var viktig at også smalere kanaler fikk muligheten. Nå dominerer de store aktørene med utenlandske eiere og kan lage en haug med radiostasjoner. De får i både pose og sekk, sier Hoff.

- **Les departementets svar: - Myndighetene bestemmer ikke mangfoldet**

Håkon Mosvold Larsen / NTB scanpix

Kritisk: Per Morten Hoff, tidligere IKT Norge-sjef, nå konsulent og rådgiver.

Store deler er konfidensiell

Kontrakten på 85 sider er inngått mellom Telenor-selskapet Norkring, som eier sendenettene, og de tre innholdsleverandørene NRK, P4 og Radio

Norge. Det er også disse tre som gjennom årlig nettleie har finansiert den nasjonale DAB-utbyggingen.

Avtalen ble signert i 2012, og utløper 31. desember 2031. Teksten gir P4 og Radio Norge rett til å dele det kommersielle DAB-nettet i Riksblokk 1 i 15 år til: «Fra og med 1. februar 2017 skal DRN (Digitalradio Norge) og FM4- konsesjonæren (Radio Norge, journ.anm.) hver disponere 50 % av kapasiteten i Sendernetet».

Hittil har dokumentet kun vært tilgjengelig fra Kulturdepartementet i en sladdet versjon. Avtalen har også et eget punkt om konfidensialitet.

Høgskolelektor ved Høgskolen i Volda, Jørgen W. Lyngvær, er ikke veldig overrasket:

– Det var nok ikke tanken at andre skulle får leie seg inn på P4 og Radio Norge sitt nett. Ingen fikk lov til å leie FM-nettet av NRK, heller. Men det er antagelig mindre aktuelt at noen andre vil søke om konsesjon, når de må ta kostnaden ved å bygge eget nett, sier Lyngvær.

Fredag ble lokalradioene alene på FM - dette må du vite

Håkon Mosvold Larsen / NTB scanpix

Den tyskeide Radio Vinyl har NRK-veteran Vidar Lønn-Arnesen som største attraksjon. Bauer Media står også bak kanaler som Radio Rock og Radio Norsk Pop. Tove Lønn-Arnesen, radiostjernens kone, deltok under lanseringen i januar.

FAKTA: DETTE ER KANALENE

I Norge i dag finnes ett nasjonalt nett for reklameradio. Frem til 2032 er to internasjonale selskaper alene om å sende der.

– Fordeler all kapasitet

Ifølge Stortinget og Kulturdepartementet skulle digitaliseringen fremme «både innhaldsbreidde og eigarmangfald». Dette skulle blant annet bety at der kun to aktører tidligere hadde rett til å sende nasjonal reklameradio, skulle DAB åpne for «opptil 40–60 riksdekkende radiokanaler».

Selv om antallet kanaler har økt, er antall eiere det samme som før digitaliseringen. Lokalradioforbundet er svært kritisk:

ANNONSE

ANNONSE FRA CALANUS HELSE

Redusert bukfett forbauser forsker!

– I avtalen Norkring, NRK og P4 inngikk i mai 2012, og som Radio Norge sluttet seg til ett år senere, fordeler aktørene all kapasitet i dagens sendenett frem til 2032. Uten at andre aktører hverken i Norge eller i EØS-området ble involvert eller tilbudt kapasitet. Jeg vil bli meget overrasket om ikke dette er i strid med konkurranselovgivningen og internasjonalt regelverk.

Dette sier styreleder i Norsk Lokalradioforbund, Svein Larsen. Den tidligere P4-sjefen er også daglig leder for **regionaktøren Radio Metro**, som sender fra Oslo.

Lokalradioforbundet har klaget flere sider ved DAB-innføringen inn for EFTAs overvåkningsorgan, ESA. Der er saken fortsatt til behandling.

Langt fra ferdig lokalt

Norge er alene i verden om å digitalisere riksdekkende radio. Systemet er delt i fire nett, også kalt blokker:

1. NRK har sin egen blokk.
2. Riksblokk 1, som den heter, er tildelt P4, Radio Norge og deres søsterkanaler, frem til 2032.
3. Blokken for lokalradio består av 37 områder. Lokalradioforbundet, som har kartlagt status pr. november, opplyser at «dagens lokale nett dekker, helt eller delvis, 117 av landets 428 kommuner.»
4. Myndighetene har gitt tillatelse til å bygge ut ett nasjonalt radionett til, kalt Riksblokk 2. Dette er på langt nær fullført. Så langt dekker det deler av Rogaland og Hordaland.

Da regionaktøren Radio Metro i februar ba om tilgang til Riksblokk 2, skrev Norkring i en e-post:

– Vi har andre planer for Riksblokk 2 og kan dessverre ikke tilby utleie av denne.

|